Lietas Nr.A420219616
Lietas arhīva Nr. AA43-0297-18/8
ECLI:LV:ADAT:2018:0426.A420219616.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2018.gada 26.aprīlī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnese referente I.Kaļiņina,
tiesnese R.Paegle un tiesnese M.Osmane

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „York Global" pieteikumā par Valsts ieņēmumu dienesta 2016.gada 25.aprīļa lēmuma Nr.30.2-22.8/2927 atcelšanu, sakarā ar maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „York Global" apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2017.gada 16.jūnija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk – dienests) veica pieteicējai sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „York Global" pievienotās vērtības nodokļa (turpmāk – PVN) auditu par 2015.gada janvāri – martu. Savukārt ar 2015.gada 14.aprīļa Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas spriedumu pasludināts pieteicējas maksātnespējas process.

Ar 2016.gada 25.aprīļu lēmuma Nr.30.2-22.8/2927 (turpmāk – dienesta lēmums) noslēdzās administratīvais process dienestā. Tā rezultātā pieteicējai samazināta no budžeta atmaksājamā PVN summa par 431 454,97 *euro* un saistībā ar to aprēķināta soda nauda 64 718,25 *euro*, kā arī samazināta pieteicējas PVN deklarācijā par 2015.gada martu deklarēto kopējo un ar PVN 0 procentu likmi apliekamo darījumu vērtība par 2 099 112,47 *euro*.

Dienesta lēmums pamatots ar to, ka pieteicēja grāmatvedībā reģistrējusi faktiski nenotikušus darījumus ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) „Emporioo?, jo 2015.gada janvārī, februārī nav saņēmusi preces (zelta lietņi) no SIA „Emporioo". Savukārt pieteicējas vārdā noformētie dokumenti par preču piegādi uzņēmumiem *Metole Ltd* (Lielbritānija) un *Tony Goetz NV* (Beļģija) satur nepatiesu informāciju par darījumiem, līdz ar to neapliecina to faktisko veikšanu. Pieteicēja, noformējot iegādes no Latvijas piegādātāja, atskaitīja priekšnodokli, bet realizāciju noformēja uz ES dalībvalsti, piemērojot PVN 0 procentu likmi, tādējādi nepamatoti iegūstot no valsts budžeta atmaksājamo PVN, līdz ar to pieteicējai tika samazināta 2015.gada martā deklarētā kopējā un ar PVN 0 procentu likmi apliekamo darījumu vērtība par 2 099 112,47 *euro* (ar *Metole Ltd* 1914 683,39 *euro* un ar *Toney Goetz NV* – 184 429,08 *euro*)

[2] Nepiekrītot dienesta lēmumam, pieteicēja vērsās ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā. Pieteikumā norādīts turpmāk minētais.

[2.1] Dienesta iegūtie un apkopotie fakti un apstākļi nevar tikt uzskatīti par objektīviem pierādījumiem, līdz ar to dienestam nav tiesiska pamata darījumu apstrīdēt.

[2.2] Visi dokumenti, kas apliecina preču transportēšanu, tika iesniegti dienestam.

[2.3] Dienests subjektīvi vērtē darījumus ar *Metole Ltd*, neņemot vērā, ka darījumus ir apliecinājušas ne vien puses, bet arī Lielbritānijas nodokļu administrācija. Apstāklim, ka *Metole Ltd* pēc darījuma ar pieteicēju izslēgta no Lielbritānijas PVN reģistra, nav nozīmes izskatāmajā lietā, jo darījumu laikā nepastāvēja nekādi šķēršļi darījumu veikšanai.

[2.4] Dienesta norāde, ka 90 dienu samaksas termiņa noteikšana neatbilst saprātīgas saimniekošanas principam, norāda uz dienesta amatpersonu kļūdainu priekšstatu par komercdarbību kopumā, jo aizvien vairāk komersantu nosaka pēc iespējas ilgākus samaksas termiņus par piegādātajām precēm vai saņemtajiem pakalpojumiem, jo īpaši, ja preču apjoms vai sniegtais pakalpojums ir būtisks gan laika, gan fiskālā ziņā, tādējādi nodrošinot sevi ar ērtiem un izdevīgiem samaksas noteikumiem. Piegādātāji ir spiesti piekrist šādiem nosacījumiem, nodrošinot sev iespēju realizēt preces vai sniegt pakalpojumus.

[2.5] Dienesta apkopotā informācija par nodokļu maksātāju SIA „Anno L" nav attiecināma uz pieteicējas darījumiem auditējamā periodā.

[3] Ar Administratīvās rajona tiesas spriedumu pieteikums noraidīts, pamatojoties uz turpmāk minētajiem motīviem.

[3.1] 2015.gada 5.janvārī starp pieteicēju un SIA „Emporioo" parakstīts Dārgmetālu pirkuma pārdevuma līgums, kuru no pieteicējas puses parakstījusi tās amatpersona /pers. D/, bet no SIA „Emporioo" puses tās amatpersona /pers. E/ (*lietas 1.sējuma 153.lapa*). Līgumā puses vienojušās, ka SIA „Emporioo" apņemas pārdot un piegādāt pieteicējai „dārgmetālu zelta formā". Zelta apjoms, kvalitāte, veids un stāvoklis noteikts pavadzīmē, ar kuru tiek apstiprināts katrs pušu darījums šā līguma ietvaros. Zelts tiek pieņemts un nodots Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Latvijas proves birojs" (turpmāk – Proves birojs) telpās Teātra ielā 9, Rīgā.

[3.2] Lietā ir preču pavadzīmes-rēķini par zelta lietņu piegādi, kā arī Proves biroja SIA „Emporioo" izsniegtās darba atskaites kvītis, kā arī preču-pavadzīmes rēķini, saskaņā ar kuriem SIA „Anno L" nosūta zelta lietņus SIA „Emporioo". Minētās pavadzīmes no SIA „Anno L" puses parakstījusi pilnvarotā persona /pers. F/, bet no SIA „Emporioo" puses sabiedrības amatpersona /pers. E/. Daļā pavadzīmju gan preču izsniegšanas, gan preču saņemšanas vieta pārsvarā norādīta Grants ielā 24-2, Rīgā, kas ir SIA „Anno L" juridiskā adrese, bet daļā pavadzīmju saņemšanas vieta norādīta Teātra iela 9, Rīgā, kur atrodas Proves birojs. Pavadzīmēs abām sabiedrībām norādīti AS „Reģionālā Investīciju Banka" esoši norēķinu konti. Daļā pavadzīmju norādīts, ka preču pārvadāšana nav notikusi, bet daļā norādīts, ka pārvadājumu ir veikusi SIA „Anno L" ar transportlīdzekli *Nissan X-Trail* ar valsts

reģistrācijas numuru JM 3972.

Savukārt pavadzīmes, kuras pieteicējai izrakstījusi SIA „Emporioo", no SIA „Emporioo" puses parakstījusi sabiedrības amatpersona /pers. E/, bet no pieteicējas puses tās amatpersona /pers. D/. Pavadzīmēs gan preču izsniegšanas, gan preču saņemšanas vieta norādīta Teātra iela 9, Rīga. Pavadzīmēs abām sabiedrībām norādīti AS „Reģionālā Investīciju Banka" esoši norēķinu konti.

Proves birojs ir apstiprinājis testēšanas gadījumus, iesniedzot dienestam zelta pieņemšanas-nodošanas kvīšu kopijas.

[3.3] Pieteicēja SIA „Emporioo" 2015.gada 16.februārī ir izrakstījusi pavadzīmi Nr.EMP/YO-2015ZE-1 par investīciju zelta (prove 999,9) piegādi 87 225 *euro* vērtībā bez PVN (*lietas 1.sējuma 151.lapa*). Preču izsniegšanas un saņemšanas vieta norādīta Ventspils iela 65-36, Rīga, kas ir pieteicējas juridiskā adrese. Pavadzīmi no pieteicējas puses parakstījusi amatpersona /pers. D/, bet no SIA „Emporioo" puses – sabiedrības amatpersona /pers. E/. Saistībā ar minēto darījumu un 2015.gada 27.februārī SIA „Emporioo" pieteicējai izrakstīto pavadzīmi Nr.E/2015-02-28 (*lietas 1.sējuma 150.lapa*) 98 849,98 *euro* vērtībā, pieteicēja un SIA „Emporioo" 2015.gada 2.martā savstarpēji parakstījušas vienošanās protokolu par darījumu ieskaitu (*lietas 1.sējuma 152.lapa*). Proti, SIA „Emporioo" un pieteicēja savstarpēji dzēš saistības par summu 87 225 *euro,* bet neapmaksāto starpību 11 624,98 *euro* pieteicēja pārskaita uz SIA „Emporioo" norēķinu kontu.

SIA „Emporioo" 2015.gada 16.februārī izrakstījusi preču pavadzīmi-rēķinu Nr.EAnn/2015-02-Z01 (*lietas 1.sējuma 239.lapa*) par investīciju zelta (prove 999,99) piegādi 87 225 *euro* vērtībā bez PVN SIA „Anno L". Preču izsniegšanas un saņemšanas vieta norādīta Zolitūdes iela 30A, Rīgā, kas ir SIA „Emporioo" juridiskā adrese. Pavadzīmi no SIA „Emporioo puses parakstījusi amatpersona /pers. E/, bet no SIA „Anno L" puses /pers. F/. Saistībā ar minēto darījumu un 2015.gada 27.februārī SIA „Emporioo" izrakstīto pavadzīmi Nr.AN/2015-045 (*lietas 1.sējuma 238.lapas reverss*) 97 064,34 *euro* vērtībā, SIA „Anno L" un SIA „Emporioo" 2015.gada 2.martā savstarpēji parakstījušas vienošanās protokolu par darījumu ieskaitu (*lietas 1.sējuma 240.lapa*).

Proti, SIA „Emporioo" un SIA „Anno L" savstarpēji dzēš saistības par summu 87 225 *euro,* bet neapmaksāto starpību 9836,34 *euro* SIA „Emporioo" pārskaita uz SIA „Anno L" norēķinu kontu.

Dienests konstatēja, ka no pieteicējas saņemto investīciju zeltu SIA „Emporioo" tālāk realizējusi SIA „Anno L" (*lietas 1.sējuma 211.–214.lapa*). SIA „Emporioo" nav veikusi norēķinus skaidrā naudā, pērkot dārgmetālus.

[3.4] Starp pieteicēju un *Metole Ltd* 2015.gada 3.februārī parakstīts dārgmetālu pirkuma-pārdevuma līgums (*lietas 1.sējuma 267.–268.lapa*). Līgumā puses vienojušās, ka pieteicēja piegādās *Metole Ltd* dārgmetālu (zeltu), bet zelta apjoms, kvalitāte, veids un stāvoklis tiks noteikts pavadzīmē. Puses vienojās, ka zelts tiks izsniegts Ventspils ielā 65-36, Rīgā un piegādāts, iepriekš mutiski ar *Metole Ltd* vienojoties, uz šādām adresēm: *Rodendjuk 18, 2980 Zoersel, Belgium* vai *Cambridge House Business Centre, 1 Cambridge Terrace, Chatham, Kent, ME4 4RG, United Kingdom*. Puses vienojušās, ka *Metole Ltd* samaksu par preci veic, pamatojoties uz saņemto pavadzīmi ar pārskaitījumu uz preču-pavadzīmē norādīto bankas kontu.

2015.gada 13.februārī pieteicēja *Metole Ltd* izrakstījusi rēķinu Nr.MTL/YO-2015-1 (*lietas 1.sējuma 285.lapa*) par zelta lietņu piegādi (kopā 33,720 kg) 1190 505,71 *euro* jeb GBP 889 655,29 (ieskaitot PVN 0 %) vērtībā. Rēķinu parakstījis /pers. D/, bet no uzņēmuma *Metole Ltd* puses neatšifrēta persona. Rēķinā norādīts, ka preci piegādājusi pieteicēja ar automašīnu *Škoda Octavia*, valsts reģistrācijas numurs HC 4307. 2015.gada 11.februārī Rīgā izrakstīta starptautiskā preču-transporta pavadzīme (turpmāk – CMR) (*lietas 1.sējuma 286.lapas reverss*). No CMR izriet, ka kravas iekraušana ir notikusi Ventspils ielā 65-36, Rīgā. Kravas bruto svars norādīts 62,695 kg. Prece piegādāta ar automašīnu *Škoda Octavia*, valsts reģistrācijas numurs HC 4307. CMR pievienots rēķins Nr.MTL/YO-2015-1. Prece saņemšanas vietā *Rodendjuk 18, 2980 Zoersel, Belgium*, nogādāta 2015.gada 13.februārī.

2015.gada 1.martā pieteicēja *Metole Ltd* izrakstījusi rēķinu Nr.MTL/YO-2015-2 par zelta lietņu piegādi (kopā 20,855 kg) 724 177,68 *euro* jeb GBP 525 410,91 (ieskaitot PVN 0 %) vērtībā (*lietas 1.sējuma 287.lapa*). Rēķinu no pieteicējas puses parakstījis /pers. D/, bet no *Metole Ltd* puses neatšifrēta persona. Rēķinā norādīts, ka preci piegādājusi persona /pers. S/ ar automašīnu *VW Multivan*, valsts reģistrācijas numurs HK 10. 2015.gada 1.martā Rīgā izrakstīta starptautiskā preču-transporta pavadzīme CMR (*lietas 1.sējuma 288.lapas 2.puse*). No CMR izriet, ka kravas iekraušana ir notikusi Ventspils ielā 65-36, Rīgā. Kravas bruto svars 27,732 kg. Prece piegādāta ar automašīnu *VW Multivan*, valsts reģistrācijas numurs HK 10. CMR pievienots rēķins Nr.MTL/YO-2015-2. Prece izkrauta adresē *Cambridge House Business Centre, 1 Cambridge Terrace, Chatham, Kent, ME4 4RG, United Kingdom*.

[3.5] Pieteicējas uzņēmumam *Tony Goetz NV* vārdā 2015.gada 13.februārī izrakstīts rēķins Nr.TG/YO-2015-1 par zelta (2867,59 g) un zelta (2500 g) lietņu piegādi ar *Ryanair* reisu Nr.FR8086 2015.gada 8.februārī no Rīgas uz Briseli (*lietas 2.sējuma 61.lapa*). Atbilstoši CMR Nr.YT-15/02-1, kurai pieteicēja piegādājusi Beļģijas uzņēmumam *Tony Goetz* zelta lietņus 3,149 un 2,945 kg svarā (*lietas 2.sējuma 61.lapas 2.puse*). Prece iekrauta Ventspils ielā 65-36, Rīgā 2015.gada 8.februārī, bet kā izkraušanas vieta norādīta Beļģija. CMR norādīts preces izkraušanas datums – 2015.gada 9.februāris. CMR pievienota atsauce uz rēķinu Nr.TG/YO-2015-1.

Atbilstoši CMR Nr.YT-15/03-2 pieteicēja piegādājusi Beļģijas uzņēmumam *Tony Goetz NV* zelta lietni 3,4086 kg (*lietas 2.sējuma 49.lapa*). Krava iekrauta Ventspils ielā 65-36, Rīgā 2015.gada 1.martā, bet izkraušanas vieta norādīta Beļģija. CMR nav norādīts preces izkraušanas laiks un datums. CMR pievienota atsauce uz rēķinu Nr.TG/YO-2015-2.

Pieteicējas uzņēmumam *Tony Goetz NV* 2015.gada 16.martā izrakstīts rēķins Nr.TG/YO-2015-3 par zelta (2 434,32 g) un sudraba (336,42 g) lietņu piegādi ar *Ryanair* reisu Nr.FR8086 2015.gada 1.martā no Rīgas uz Briseli (*lietas 2.sējuma 59.lapa*).

Pie *Tony Goetz NV* /pers. D/ aizpildījis piegādes identifikācijas karti, kurā viņš norāda, ka zelta lietņi iegādāti no pārstrādes kompānijas (*lietas 2.sējuma 55.lapa ar tulkojumu no angļu valodas lietas 2.sējuma 101.lapā*).

[3.6] 2015.gada 8.aprīlī starp pieteicēju, SIA „Emporioo" un *Metole Ltd* parakstīta trīspusēja vienošanās Nr.Y-Met_Emp2015/0804 par savstarpējo ieskaitu par piegādātajiem zelta lietņiem (*lietas 1.sējuma 156.lapa*). Proti, tā kā pieteicēja ir parādā SIA „Emporioo" 2001 350,35 *euro*, bet *Metole Ltd* ir parādā pieteicējai 1 611 924,64 *euro,* tad uzņēmums *Metole Ltd* pārskaita SIA „Emporioo" 1 611 924,64 *euro*, bet pieteicēja samaksā SIA „Emporioo" starpību 389 425,70 *euro.*

[3.7] Pieteicējas bijusī amatpersona, kura veica apstrīdētos darījumus, /pers. D/ 2015.gada 7.septembrī dienestam paskaidroja (*lietas 1.sējuma 99.–101.lapa*), ka pieteicēju iegādājies no tās dibinātāja, kura vārdu neatceras. Pieteicēja esot nodarbojusies ar metāla un metāla rūdu vairumtirdzniecību. Pieteicējas juridiskā adrese bija Ventspils iela 65-36, Rīga. Darījumu partneri tika sameklēti caur paziņām. Galvenā piegādātāja esot bijusi SIA „Emporioo", ar kuru pieteicēja norēķinājās ar pārskaitījumu. Savukārt galvenais preču pircējs esot bijis *Tony Goetz NV* un *Metole Ltd*. Sadarbība ar SIA „Emporioo" sākās, jo /pers. D/ iepazinies ar /pers. E/. Preci /pers. D/ saņēmis plastikāta maisiņos ar kvīti par zelta kvalitāti. Zelta lietņi esot bijuši taisnstūra formas, dzeltenā krāsā ar dažādu svaru – no 1,5 kg līdz 3 kg. Par lietņu kvalitāti liecina Proves biroja, kas atrodas Teātra ielā 9, Rīgā, izsniegtie analīžu rezultāti. Lietņu testēšanu pasūtīja un apmaksāja SIA „Emporioo". /pers. D/ norādījis, ka ar SIA „Emporioo" pārstāvi ticies katru darba dienu Teātra ielā 9 ap plkst.15.00, kad bija gatavi testu rezultāti, tur SIA „Emporioo" pārstāvis arī nodevis /pers. D/ zelta lietņus. Rēķinus par zelta lietņu piegādi sagatavojusi SIA „Emporioo". Pēc zelta lietņu iegādes tie esot glabājušies pieteicējas birojā Ventspils ielā 65-36, Rīgā un Latvijas Pasta bankā individuālajā seifā. Seifa izmantošanas līgums bija slēgts ar /pers. D/ privāti.

Attiecībā uz darījumiem ar *Tony Goetz NV* /pers. D/ paskaidrojumā norādījis, ka pirmajā reizē – 2014.gada decembrī – esot lidojis uz Antverpeni,

lai vienotos par zelta piegādi. Noslēdzis līgumu un vēlāk sācis sadarbību. Zelta lietņi tika nogādāti, /pers. D/ personīgi lidojot uz Beļģiju un nododot zeltu uzņēmumam *Tony Goetz NV*. Vienreiz esot braucis pats ar automašīnu. Uz Beļģiju zelta nogādei /pers. D/ esot devies trīs reizes.

Savukārt attiecībā uz darījumiem ar *Metole Ltd* /pers. D/ norādījis, ka no paziņām esot uzzinājis par minēto sabiedrību, kura nodarbojas ar dārgmetālu uzpirkšanu Lielbritānijā. Ar sabiedrību /pers. D/ ticies vienu reizi Beļģijā. Zelta lietņus *Metole Ltd* pieteicējas amatpersona esot nogādājusi pati uz sarunāto tikšanās vietu Beļģijā, netālu no Antverpenes. /pers. D/ *Metole Ltd* amatpersonu pazīstot caur paziņām, zinot tikai vārdu Ingars. *Metole Ltd* esot parādā pieteicējai. Par to, kā darījumu partneri var samaksāt par zelta lietņiem, /pers. D/ norādījis, ka esot viņiem uzticējies, jo neesot bijis iemesls neticēt.

2015.gada 24.septembra paskaidrojumā dienestam (*lietas 1.sējuma 102.–105.lapa*) /pers. D/ norāda, ka 2015.gada 1.martā pārvadājumu saskaņā ar CMR Nr.YM-15/03-1 veica *Metole Ltd* ar savu autovadītāju /pers. S/. Minētajai personai ar pieteicēju nav sakara. Lai veiktu minēto pārvadājumu, pieteicēja neesot īrējusi automašīnu ar valsts reģistrācijas numuru KH 10. Darījumos ar SIA „Emporioo" tika piemērota 3% likme, bet darījumos ar *Metole Ltd* – 0,5 %. Cenu minētajos darījumos esot noteicis un aprēķinus veicis pats /pers. D/, izvērtējot saimniecisko izdevību un peļņas gūšanas iespējas. Daļa no SIA „Emporioo" iegādātā zelta tika pārkausēta investīciju zeltā un atdota atpakaļ SIA „Emporioo", tādējādi norēķinoties ar SIA „Emporioo" par pieteicējai piegādāto zeltu. Visi piegādes darījumi ar SIA „Emporioo" notika Proves birojā. /pers. D/ nevarēja paskaidrot, cik daudz zelta glabājies pieteicējas birojā Ventspils ielā 65-36 un cik Latvijas Pasta bankas individuālajā seifā. Zelta lietņus bankas seifā /pers. D/ noglabājis reizi 1–2 nedēļās drošības apsvērumu dēļ, lai birojā neuzkrātos pārāk liels daudzums preces. Tāpat /pers. D/ norādījis, ka nepazīstot personu vārdā /pers. F/.

Tiesas sēdē pieteicējas bijusī amatpersona /pers. D/ liecināja (*lietas 2.sējuma 165.–172.lapa*), ka pieteicēju neesot dibinājis, bet gan iegādājies jau reģistrētu sabiedrību. Sabiedrību iegādājies ar mērķi kaut ko darīt saistībā ar datoriem – iepirkt un pārdot serverus. Pēc pieteicējas iegādāšanās kādu laiku saimnieciskā darbība uzņēmumā netika veikta, jo nav varējis atrast darījumu partnerus. Vēlāk pieteicēja ir nodarbojusies ar dārgmetālu – zelta lietņu – pirkšanu un pārdošanu. Ar minēto saimniecisko darbību pieteicēja ir nodarbojusies vien kādus trīs mēnešus, jo pietrūcis līdzekļu, un pieteicēja palikusi parādā. Ar darījumu partnera SIA „Emporioo" amatpersonu /pers. E/ esot iepazinies saistībā ar autoservisiem, tomēr neko sīkāk liecinieks nevarēja tiesai paskaidrot.

Par to, ka /pers. E/ var piegādāt zelta lietņus, /pers. D/ uzzinājis, kā norāda liecinieks – „ar viņu sēžot, pļāpājot un izrunājot vis kaut ko". Liecinieks liecināja, ka, pirms viņš iegādājās zelta lietņus no SIA „Emporioo", esot meklējis darījumu partnerus, kuriem tos pārdot tālāk. Vēlāk liecinieks liecināja, ka darījumu partneru gan tos, no kuriem nopirkt, gan tos, kuriem pārdot, esot meklējis vienlaicīgi. Liecinieks nevarēja konkrēti pastāstīt, kā ir atradis *Tony Goet NVz* un *Metole Ltd*, vienīgi minēja, ka kāds ir ieteicis paskatīties internetā un iespējams, ka pats esot atradis, meklējot informāciju internetā, bet iespējams – no paziņām. /pers. D/ liecināja, ka pazīstot *Metole Ltd* amatpersonu /pers. Z/ un ar viņu pirms darījumu slēgšanas neesot bijis pazīstams. /pers. D/ neesot bijis SIA „Emporioo" birojā vai juridiskajā adresē, pavadzīmju parakstīšana esot notikusi mašīnā pie Proves biroja. Pie *Tony Goetz NV* pirmo reizi esot braucis 2014.gada decembrī, kad vienojušies, ka /pers. D/ viņiem var vest dārgmetālu. Pēc tam /pers. D/ uzņēmumam uz Beļģiju pats koferī ir vedis zelta lietņus. Tās ir bijušas trīs reizes – vienreiz ar mašīnu un divas reizes ar lidmašīnu.

Kad vedis lietņus ar lidmašīnu, koferī esot bijuši divi lietņi, kopējā svarā 6 kg. Vēlāk tiesas sēdē liecinieks precizēja savas liecības, norādot, ka viens no iepriekš minētajiem diviem braucieniem ar nomāto mašīnu uz Beļģiju notika, lai piegādātu zeltu *Metole Ltd*. Savukārt ar mašīnu viņš viens pats esot vedis 60 – 70 kg zelta. Liecinieks norādīja, ka zeltu *Metole Ltd* ir piegādājis vienu reizi ar divām pavadzīmēm, bet nevarēja ticami izskaidrot (noradīja, ka negribējis daudz rakstīt uz vienas pavadzīmes), kāpēc bija nepieciešamas divas pavadzīmes, ja piegāde notika vienā reizē. Tāpat liecinieks nevarēja izskaidrot, kāpēc pavadzīmēm ir dažādi datumi, ja jau preces ir piegādātas vienā reizē. Ar *Metole Ltd* amatpersonu /pers. Z/ liecinieks esot ticies vienu reizi Rīgā, bet uz Beļģiju pakaļ precei esot atbraukusi persona vārdā /pers. S/, kurš parakstījies uz preču dokumentiem. Preci no SIA „Emporioo" /pers. D/ ir saņēmis gandrīz katru dienu pēc plkst. trijiem, tiekoties Proves birojā. Preci SIA „Emporioo" amatpersona /pers. E/ esot pieteicējai nodevis tikai Proves birojā. Vienā izsniegšanas reizē pieteicēja ir saņēmusi divus zelta lietņus ar aptuveno kopējo svaru 6 kg. Liecinieks liecināja, ka nav neko darījis, lai atgūtu naudu par piegādāto preci no *Metole Ltd*. Pieteicējas maksātnespējas pieteikumu tiesā iesniegusi SIA „Emporioo". Brīdinājumu par minēto SIA „Emporio" pieteicējai esot izteikusi mutiski. Liecinieks liecināja, ka esot uzticējies *Metole Ltd*, ka viņi par zelta lietņiem samaksās.

[3.8] Pieteicējas maksātnespējas administratore /pers. AA/ 2015.gada 9.septembrī paskaidrojusi dienestam, ka pieteicējas maksātnespējas pasludināšanas iemesls esot bijis nespēja segt parādsaistības ar SIA „Emporioo" (*lietas 1.sējuma 87.–89.lapa*). Pieteicējai maksātnespējas brīdī pamatlīdzekļu neesot. Transportlīdzekli, lai dotos uz Beļģiju, pieteicēja esot nomājusi. Pieteicējas vienīgais darbinieks esot bijusi tās amatpersona, kas visu darījis paša spēkiem.

[3.9] SIA „Emporioo" amatpersonas /pers. E/ 2015.gada 4.septembra paskaidrojumā dienestam (*lietas 1.sējuma 106.lapa*) norādīts, ka saimnieciskā darbība tika uzsākta 2015.gada janvārī, ar pieteicējas amatpersonu /pers. D/, kurš bija kontaktpersona darījumu laikā, ir pazīstams personīgi ilgus gadus. Tā kā /pers. E/ bija doma uzsākt saimniecisko darbību, bet nezināja, kāda veida, tad pēc sarunas ar /pers. D/ par to, ka /pers. D/ uzsāks zelta tirdzniecību Beļģijā, esot sapratis, ka, ja viņš atradīšot kādu, kas pārdod zeltu, /pers. E/ to varēšot realizēt pieteicējai. /pers. E/ apjautājies paziņām par to, vai kāds netirgojot zeltu. Kādu dienu piezvanījusi persona vārdā Aleksandrs, kurš apvaicājies, vai /pers. E/ interesējot zelta lietņi. Aleksandrs iedevis SIA „Anno L" valdes loceklim (paskaidrojumā /pers. E/ nenosauc amatpersonas vārdu un uzvārdu) /pers. E/ telefona numuru, kurš telefoniski sazinājies ar /pers. E/ un vienojies par sadarbības uzsākšanu. Par visiem jautājumiem savstarpējo darījumu veikšanai /pers. E/ esot kontaktējies ar SIA „Anno L" darbinieku /pers. F/. Ar sadarbības partneriem komunikācija pārsvarā bija pa telefonu un izmantojot internetu. Prece tika saņemta vai nu piegādātāja adresē Grants ielā 24-2, Rīgā, vai arī Proves birojā Teātra ielā 9, Rīgā, kur to ar savu transportu piegādāja SIA „Anno L". Piegādes dokumentus sagatavoja SIA „Anno L", dokumenti tika parakstīti, preci saņemot. Pieteicējai prece tika nodota Proves biroja telpās. Tā kā visa dokumentācija glabājās pie grāmatvedes, prece bija neliela izmēra (svars robežojās no 1 līdz 3 kg) un visi darījumi pārsvarā notika vienas dienas ietvaros un ne katru dienu, tad nebija nepieciešams nomāt telpas saimnieciskās darbības veikšanai un zelta lietņu uzglabāšanai, kā arī algot vēl kādu darbinieku. Juridiskā adrese tika izmantota tikai korespondences saņemšanai. Zelta lietņi tika nodoti Proves birojā to testēšanai, ko apliecina Proves biroja izdotie dokumenti. Ar pieteicēju 2015.gada 5.janvārī tika noslēgts sadarbības līgums. Paskaidrojuma sniegšanas laikā SIA „Emporioo" saimniecisko darbību neveica, jo pieteicēja nav veikusi apmaksu pilnā apmērā.

/pers. E/ 2015.gada 24.septembrī dienestam paskaidroja (*lietas 1.sējuma 300.–301.lapa*), ka esot SIA „Emporioo" amatpersona. Saņemtie zelta lietņi esot bijuši taisnstūra formas, dzeltenīgā krāsā un atradušies plastikāta maisiņos bez marķējuma. Zelta lietņi /pers. E/ rīcībā esot bijuši vienu dienu, izņemot vienu lietni, kas tika pārdots nedēļas ietvaros, uzņemoties risku cenu svārstības rezultātā gūt peļņu. Lietņi pēc saņemšanas esot nodoti Proves birojam, bet viens lietnis pāris dienas glabājies pie /pers. E/. Atbildot, cik lielās partijās lietņi tika saņemti no SIA „Anno L", /pers. E/ paskaidrojis, ka 2015.gada 19., 20., 21., 22.janvārī pa 1 gab., 23., 26., 27., 28., 29.janvārī pa 2 gab., 30.janvārī 3 gab., 2., 3., 4., 5., 6., 16., 17., 18., 19.februārī pa 2 gab., 20.februārī 1 gab., 23., 24., 25., 26.februārī pa 2 gab., 27.februārī – 1 gab. Saņemot preci, /pers. E/ to pārsvēris uz viņam piederošiem svariem. Zelta saturu lietņos noteica Proves birojs. Līgumu ar pieteicēju sagatavojis un no pieteicējas puses 2015.gada 5.janvārī parakstījis /pers. D/. Darījumi ar pieteicēju notikuši vienu reizi dienā, kaut arī ir bijušas dienas, kad pārdoti vairāk kā viens zelta lietnis. /pers. E/ no rīta nodevis zelta lietņus testēšanai

Proves birojā, pēcpusdienā tos ir saņēmis un turpat nodevis Proves biroja oriģinālajā iepakojumā pieteicējas pārstāvim /pers. D/. Attiecībā uz to, kā tika gūta pārliecība, ka pieteicēja var samaksāt par piegādāto preci, /pers. E/ norādījis, ka darījumu partneri pazinis iepriekš un uzticējies tam. SIA „Emporioo" esot ierosinājis pieteicējas maksātnespējas procesu tiesā 2015.gada 24.martā, brīdinājumu par to SIA „Emporioo" pieteicējai nosūtījis 2015.gada 27.februārī.

Tiesas sēdē /pers. E/ liecināja (*lietas 2.sējuma 172.–181.lapa*), ka esot bijis SIA „Emporioo" amatpersona aptuveni gadu. Sabiedrību pats neesot dibinājis, esot to iegādājies, lai oficiāli tirgotu zelta lietņus. Darījumi esot bijuši tikai ar pieteicēju, jo citus darījumu partnerus liecinieks neesot meklējis. Pieteicējas amatpersonu /pers. D/ liecinieks pirms darījumiem esot jau pazinis iepriekš, tad viņš /pers. D/ sastapis kādā pasākumā, kurā sācis runāt par iespēju iegādāties zelta lietņus un nopelnīt. Liecinieks zinājis, kurš pārdod zelta lietņus. SIA „Emporioo" preci pirkusi no SIA „Anno L" un komunicējusi ar personu vārdā /pers. F/. Liecinieks liecināja, ka ar SIA „Anno L" ir slēgts līgums par preču piegādi. Liecinieks tiesai liecināja, ka darījumu kopējā vērtība esot bijusi ap diviem miljoniem, kādi 60 – 70 kg zelta, pavisam kopā 50 vai vairāk piegādes. Tikai vienu reizi piegādātais lietnis svēris 3 kg, pārējo lietņu svars vidēji esot bijis ap 1 kg. Liecinieks liecināja, ka ar /pers. F/ esot ticies Proves birojā, lai saņemtu zelta lietņus un viņa klātbūtnē uztaisītu tiem proves. Zeltu analīzēm nodevis liecinieks. Bija reizes, kad liecinieks pats esot braucis pakaļ zelta lietņiem un tos bez /pers. F/ vedis uz Proves biroju. Pēc analīžu saņemšanas liecinieks Proves birojā tikās ar pieteicēju, lai nodotu zelta stieņus, analīzes pieteicējas vajadzībām atkārtoti vairs neveica. Liecinieks liecināja, ka viņam šķiet, ka esot ar SIA „Anno L" par precēm norēķinājies. SIA „Emoprioo" juridiskā adrese tika reģistrēta pamestā mājā Zolitūdes ielā 30A, Rīgā. Liecinieks liecināja, ka viņa grāmatvede esot rakstiski sagatavojusi un iesniegusi pieteicējai brīdinājumu par parāda samaksu, arī 2015.gada 8.aprīļa trīspusējo vienošanos esot gatavojusi grāmatvede. Liecinieks nevarēja paskaidrot, kur un kādos apstākļos minētā vienošanās tika parakstīta. Attiecībā uz to, kur liecinieks bija guvis naudas līdzekļus darījumu uzsākšanai, liecinieks liecināja, ka viņam esot bijuši skaidras naudas uzkrājumi 40 tūkstoši, kurus viņš pirms darījumu uzsākšanas esot ieskaitījis bankas kontā.

[3.10] Tiesas sēdē /pers. AB/, kura bija SIA „Emporioo" amatpersona sabiedrības dibināšanas brīdī (no 2014.gada 27.februāra līdz 2014.gada 26.martam), liecināja (*lietas 3.sējuma 34.–35.lapa*), ka esot dzirdējusi SIA „Emporioo" nosaukumu, bet neko sīkāk paskaidrot nevarēja. Tāpat viņa liecināja, ka minētajā sabiedrībā nav veikusi saimniecisko darbību. Tāpat viņa liecināja, ka esot bijusi pieņemta darbā daudzās sabiedrībās, par ko pati uzzinājusi, vien saņemot izziņu no Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras. Viņasprāt, saistībā ar SIA „Emporioo" esot bijis līdzīgi. Lieciniece liecināja, ka nepazīstot SIA „Emporioo" nākamo amatpersonu /pers. E/.

[3.11] /pers. F/ 2015.gada 15.septembrī dienestam paskaidrojis (*lietas 1.sējuma 248.–252.lapa*), ka esot bijis SIA „Anno L" darbinieks. Darbu piedāvājis */pers. AC/*, ar kuru arī tika noslēgts darba līgums un kurš arī bija tiešais priekšnieks. Darba līgumā samaksa tika noteikta kā minimālā samaksa valstī. Darba algu maksāt tika paredzēts mēnešos, kad būs aktīva saimnieciskā darbība, pārējos mēnešos pēc vienošanās, bet ne mazāka kā četras stundas mēnesī ar stundas likmi 5 *euro*. Esot bijusi arī piemaksa par personiskās automašīnas *Nissan X-Trail* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ izmantošanu darba vajadzībām (vest zelta lietņus no Grants ielas 24, Rīgā uz Proves biroju Teātra ielā 9, Rīgā). Darba samaksa un piemaksa esot saņemta bezskaidrā naudā ar pārskaitījumu uz *SwedBankas* kontu. Bankas kontā esot ieskaitīti arī līdzekļi, lai /pers. F/ varētu norēķināties Proves birojā par analīžu veikšanu. /pers. F/ paskaidrojis, ka viņam esot bijusi pilnvara sagatavot visus nepieciešamos dokumentus sabiedrības vajadzībām. Pilnvaru esot izsniedzis */pers. AC/*. Tā kā darba pienākumu neesot bijis daudz, /pers. F/ pildījis tos viens pats. /pers. F/ nevarēja paskaidrot, cik sabiedrībai bija darbinieku, norādot, ka esot bijusi grāmatvede un varbūt vēl kāds. Sabiedrībai esot bijusi juridiskā adrese Grants ielā 24-2, Rīgā, bet biroja sabiedrībai neesot bijis. /pers. F/ darba pienākumos ietilpis saņemt preci no piegādātāja, nogādāt to Proves birojā, pēc vajadzības tikties ar sadarbības partneriem un pildīt citus valdes locekļa rīkojumus. /pers. F/ sabiedrībā nebija noteikts konkrēts darba laiks, kad bija darbs, tad arī to esot veicis. Pat /pers. F/ strādājot Rīgas Krievu teātrī par inženieri. Attiecībā uz */pers. AC/* /pers. F/ noradījis, ka ar minēto personu esot iepazinušies ar paziņu starpniecību, tomēr precīzi neatceroties, kad un kur. /pers. F/ norādījis, ka pazīstot arī /pers. E/, kuram esot nodevis zelta lietņus un saņēmis no viņa investīciju zeltu. Preču nodošana notikusi Grants ielā 24, Rīgā vai Teātra ielā 9, Rīgā.

Savukārt 2015.gada 24.septembra paskaidrojumos dienestam (*lietas 1.sējuma 255.–256.lapa*) /pers. F/ norādījis, ka viņš esot SIA „Anno L" interesēs sagatavojis līgumus un preču pavadzīmes. Tā kā SIA „Anno L" neesot bijusi biroja telpa, tad zelta lietņi esot glabāti pie sevis un realizēti nākamajā dienā vai pēc brīvdienām. Darījumi ar SIA „Emporioo" esot notikuši Grants ielā, Rīgā un Teātra ielā 9, Rīgā, kur atradies Proves birojs. Zelta lietņi esot iegādāti no Polijas uzņēmuma *Sp.z.o.o. Zenitum,* kura kontaktpersona esot bijusi */pers. AE/*. Attiecībā uz iegādājamās preces kvalitāti /pers. F/ norādīja, ka SIA „Anno L" amatpersona neinformēja par apliecinājumiem, kas apstiprinātu, ka saņemtiem zelta lietņiem ir noteiktas proves. Viņš esot teicis, ka būs pēcapmaksa un ka privāti pazīstot Polijas uzņēmuma valdi, tāpēc neesot bijušas šaubas par preci. Tāpat /pers. F/ bija informēts, ka SIA „Emporioo" nodos preci tālākai testēšanai un problēmu gadījumā prece tiktu atgriezta. Saņemot preci, tika saņemti rēķini angļu valodā un CMR, kurus /pers. F/ esot parakstījis. Zelta lietņi esot bijuši taisnstūra formas, dzeltenīgā krāsā, apmēram 1 – 4 kg un iesaiņoti plastikātā. Zelta lietņi no piegādātāja tika saņemti Grants ielā 24, Rīgā pie juridiskās adreses. Piegādātājs tos esot pārsvēris /pers. F/ klātbūtnē uz viņa elektroniskajiem svariem (izskatījās pēc virtuves svariem). Ar Polijas uzņēmuma pārstāvi /pers. F/ esot kontaktējies telefoniski. Telefonu esot izsniedzis Polijas pārstāvis, ko pēc darījumiem /pers. F/ esot nodevis atpakaļ. /pers. F/ norāda, ka, ņemot vērā preces vērtību, bija nepieciešamība saglabāt slepenību. Pirms zelta lietņu piegādes /pers. F/ sazinājies ar Polijas uzņēmuma pārstāvi, kad un cikos būs preces piegāde.

Atbilstoši 2014.gada 3.oktobra pilnvarai Nr.ANN-001 (*lietas 1.sējuma 253.–254.lapa*), ko SIA „Anno L" vārdā parakstījis */pers. AC/*, /pers. F/ bija pilnvarots vienpersoniski vest sabiedrības saimniecisko darbību un pārstāvēt sabiedrību valsts, pašvaldību un tiesu iestādēs.

Tiesas sēdē tika nopratināts liecinieks /pers. F/ (*lietas 3.sējuma 6.lapas 2.puse – 11.lapas 2.puse*), kurš liecināja, ka esot bijis pieteicējas darbinieks un ar pieteicēju viņam esot bijis noslēgts darba līgums. Liecinieka darba pienākumos bija braukt uz Bolderāju, kur bija ieradusies automašīna ar Polijas reģistrācijas numuriem. No mašīnas viņam tika iedots maiss, kas bija jāaizved uz Vecrīgu, Teātra ielu un jāatdod Jurim. Uz Teātra ielu liecinieks metālu ir vedis ar savu mašīnu *Nissan*. Tur liecinieks esot atdevis maisu un čeku Jurim. Maisos atradies brūns, apdedzināts metāls, par to, kas tas par metālu, liecinieks nebija informēts. Pats liecinieks metālu esot nodevis analīzēm un par to esot samaksājis. Viņam uz bankas kontu pieteicēja bija pārskaitījusi naudu. Vēlāk gan liecinieks liecināja, ka neatceroties, kas viņam šo naudu ir ieskaitījis. Pašus analīžu rezultātus viņš neesot saņēmis, jo lieciniekam vajadzēja vien nodot metālu analīzēm un saņemt par to kvīti. Liecinieks liecināja, ka viņam tika maksāta fiksēta summa par to, ka viņš atved metālu laikā, kad piegādes neesot notikušas, viņam neesot maksāts. Tāpat liecinieks liecināja, ka minēto darbu viņam piedāvājuši paziņas un viņš esot piekritis, jo viņa ģimenē esot bijušas finansiālas grūtības, tāpēc arī neesot izbrīnīts, ka pieteicēja naudu, kas bija nepieciešama analīžu veikšanai, pārskaitīja uz lieciniekа personisko kontu. Darba attiecības ar pieteicēju tika pārtrauktas, jo viņam tika pateikts, ka viņa darbs vairs neesot vajadzīgs. Liecinieks liecināja, ka SIA „Anno L" nosaukumu esot dzirdējis, liecinieks izteica minējumu, ka tas ir /pers. E/ uzņēmums. Atbildot uz tiesas jautājumu, vai viņš jebkad ir bijis kādas sabiedrības amatpersona, liecinieks liecināja, ka esot bijis uzņēmuma „Kafijas pasaule" un vēl viena uzņēmuma, kura nosaukumu neatceroties, amatpersona. Minētajās sabiedrībās faktisku saimniecisko darbību pieteicējs netika veicis. Lieciniekam tiesas sēdē uzrādot viņa parakstītos paskaidrojumus dienestam, kur viņš ir norādījis, ka esot bijis SIA „Anno L" darbinieks, liecinieks liecināja, ka laikam esot sajaucis firmu nosaukumus, viņam viss esot sajucis. Tāpat liecinieks pēc tam, kad viņam tika uzrādītas viņa parakstītās pavadzīmes, liecināja, ka tās visas viņš esot parakstījis vienā reizē, kad viņam tās pie tirdzniecības centra „Mols" esot atvedis /pers. AG/.

[3.12] *Metole Ltd* amatpersona /pers. Z/ 2015.gada 18.septembrī dienestam paskaidroja (*lietas 1.sējuma 273.–275.lapa*), ka kopš 2013.gada

3.decembra esot sabiedrības direktors. Sabiedrība nodarbojas ar dārgmetālu pirkšanu un pārdošanu. Uzņēmumā kopā ar /pers. Z/ strādā četri darbinieki. Darījumu partneri tiek atrasti, izmantojot personiskos kontaktus un reklāmu medijos. Uzņēmumam Latvijas teritorijā bija sadarbības partneris – pieteicēja, kura veica zelta lietņu piegādi. Norēķini tika veikti uz pieteicējas norēķinu kontu. Pieteicējas amatpersonu /pers. D/ /pers. Z/ jau pazinis kādu laiku. /pers. Z/ ar /pers. D/ bija tikušies dažādos saviesīgos pasākumos. Šīs pazīšanās dēļ radās sadarbība starp *Metole Ltd* un pieteicēju. Starp pusēm tika noslēgts sadarbības līgums, kuru sagatavojis pieteicējas valdes loceklis /pers. D/. Līgums tika parakstīts Rīgā 2015.gada 3.februārī. Zelta lietņus pirmajā darījumā piegādājis /pers. D/, nogādājot tos līdz Antverpenei Beļģijā, otrajā gadījumā piegādi veica *Metole Ltd* darbinieki. Zelta lietņi tika piegādāti divas reizes uz adresi *Rodendujk 18, 2980 Zoersel,* Beļģijā, izmantojot automašīnu *Škoda Octavia* ar valsts reģistrācijas numuru HC 4307 (2015.gada 13.februārī) un uz adresi *Cambridge House Business Centre, 1 Cambridge Terracem Chatham, Kent, ME44RG*, Lielbritānija, ar automašīnu *VW Multivan* ar valsts reģistrācijas numuru HK 10 (2015.gada 1.martā). Zelta lietņi svarā 1 – 4 kg esot bijuši taisnstūra formas, dzeltenā krāsā, iepakoti plastikāta maisiņos. Zelta lietņiem klāt esot bijuši pievienotas Proves biroja testēšanas pārskata kopijas. /pers. Z/ pats personīgi esot saņēmis piegādātos zelta lietņus. Zelta lietņi pēc piegādes tika glabāti *Metole Ltd* seifā.

[3.13] 2015.gada 22.maijā apsekojot SIA „Emporioo" juridisko adresi Zolitūdes ielā 30A, Rīgā (*apsekošanas akts Nr.23.3.3/139 lietas 1.sējuma 157.lapā*), dienests konstatēja, ka konkrētajā adresē atrodas privāta vienstāvu māja. Norādes par sabiedrības atrašanos konkrētajā adresē nav, kā arī nav konstatēta saimnieciskā darbība un sabiedrības pārstāvji nav sastapti.

[3.14] Atbilstoši Proves biroja 2016.gada 8.aprīli sniegtajai informācijai (*lietas 1.sējuma 207.lapa*) 2015.gada 19.–27.aprīlī pieteicēja un SIA „ Anno L" nav vērsušās birojā, lai pasūtītu zelta lietņu testēšanu. Savukārt SIA „Emporioo" ir vērsies, bet nav pasūtījis testēšanas pārskatus uz kādas citas sabiedrības vārda. Minētajā laika periodā zelta lietņus SIA „Emoprioo" vārdā ir nodevusi un saņēmusi viena persona – sabiedrības amatpersona /pers. E/. Tāpat Proves birojs ir norādījis, ka saimnieciskās darbības veicēji netiek ierobežoti saņemt biroja sniegtos pakalpojumus arī atkārtoti. Salīdzinot SIA „Emporioo" laika periodā no 2015.gada 19.janvāra līdz 27.februārim testēšanai nodoto lietņu svarus, konstatējams, ka pilnīga lietņu svaru sakritība nav novērojama. Tomēr zelta lietņi ir tehnoloģiski vienkārši atkārtoti pārlejami, izmainot gan to svaru, gan provi, gan ligatūru, gan arī formu.

[3.15] Atbilstoši Valsts robežsardzes robežkontroles informācijas meklēšanas sistēmas „eMustangs" izziņai (*lietas 1.sējuma 208.lapa*) SIA „Anno L" amatpersona */pers. AC/*, kas ir Baltkrievijas pilsonis, laika periodā no 2014.gada 1.augusta līdz 2015.gada 30.augustam nav fiksēti Latvijas Republikas robežšķērsošanas fakti.

Savukārt atbilstoši Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Uzturēšanās atļauju nodaļas dienestam sniegtajai informācijai (*lietas 1.sējuma 209.lapa*) iepriekš minētajai personai nav izsniegta uzturēšanās atļauja un viņa nav saņēmusi darba atļauju.

[3.16] No Polijas nodokļu administrācijas sniegtā informācijas par Polijas uzņēmumu *Sp.z.o.o. Zenitum* (uzņēmums, no kura SIA „Anno L" iegādājās zelta lietņus) (*lietas 1.sējuma 257.–261.lapa*), izriet, ka Polijas nodokļu administrācijai neesot izdevies sazināties ar minēto uzņēmumu, jo tas uz administrācijas aicinājumiem neatbildot. Uzņēmuma atrašanās vieta ir reģistrēta virtuālā biroja adresē, kurā atrodas cits uzņēmums, kurš esot *Sp.z.o.o. Zenitum* atļāvis izmantot adresi korespondences saņemšanai.

Savukārt Lielbritānijas nodokļu administrācija par darījumiem starp pieteicēju un *Metole Ltd* dienestam darījusi zināmu (*lietas 1.sējuma 276.–283.lapa*), ka sabiedrība 2015.gada 7.augustā ir izslēgta no PVN reģistra, jo uzņēmums beidza veikt apliekamās piegādes un pastāvēja pazudušā tirgotāja risks. Uzņēmumu Lielbritānijas nodokļu administrācija neapmeklēja. Iespējams, ka pieteicēja piegādāja zelta lietņus uz uzņēmuma pēdējo uzrādīto adresi vai bijušā uzņēmuma direktora /pers. Z/ mājas adresi. Kā izriet no rēķiniem, preces tika tālāk pārdotas Londonā reģistrētam uzņēmumam *WBAM Ltd*, bet vēlāk pārdotas Latvijas uzņēmumam SIA „Hightex". Iespējams, ka preces *Metole Ltd* tika transportētas no Latvijas. Pārvadātāju pasūtījis piegādātājs (pieteicēja). Saskaņā ar bankas konta izrakstu, maksājums no *Metole Ltd* konta uz pieteicējas bankas kontu ir veikts GBP 170 000 vērtībā. Beļģijas nodokļu administrācija informēja dienestu (*lietas 1.sējuma 294.–298.lapa ar tulkojumu no angļu valodas lietas 1.sējuma 299.lapā*), ka *Tony Goetz NV* ir dārgmetālu pārstrādātājs. Neattīrītie dārgmetāla materiāli, kurus piegādāja pieteicēja, pēc analizēšanas un attīrīšanas tika daļēji nopirkti no *Tony Goetz NV* puses (2015.gada 13.februāra iegādes dokuments Nr.201500333 un 2015.gada 6.marta iegādes dokuments Nr.201500486). *Tony Goetz NV* nekad nepasūta preces, pēc piegādātāja iniciatīvas preces tiek nosūtītas apstrādei.

[3.17] 2015.gada 18.septembrī, atbildot uz dienesta informācijas pieprasījumu (*lietas 1.sējuma 266.lapas 2.puse*), nekustamā īpašuma Grants ielā 24-2 īpašniece /pers. AT/ paskaidroja, ka esot bijušajai SIA „Anno L" īpašniecei /pers. AU/ mutiski atļāvusi reģistrēt nekustamajā īpašumā juridisko adresi korespondences saņemšanai. Atļauju veikt saimniecisko darbību neesot devusi. Atlīdzība no sabiedrības neesot prasīta. Pēc neilga laika SIA„ Anno L" tika pārrakstīts citam īpašniekam, kuru /pers. AT/ nepazīstot.

[3.18] Atbilstoši Ceļu satiksmes drošības direkcijas (turpmāk – CSDD) datiem automašīnas *Škoda Oktavia* ar valsts numura zīmi HC 4307 īpašnieks ir SIA „Ress Plus", bet turētājs /pers. B0/ – SIA „Ecorent Latvia" autonomas vadītājs (*lietas 1.sējuma 304.lapa*). SIA „Ecorent Latvia" 2015.gada 11.februārī izrakstīja pieteicējai rēķinu Nr.SS 037-2015 par automašīnas *Škoda Oktavia* ar valsts numuru HC 4307 nomu no 2015.gada 11.februāra līdz 2015.gada 15.februārim (*lietas 1.sējuma 269.–270.lapa*). Līgumā noteikts nobraukuma ierobežojums – 750 km/ diennaktī.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes un drošības direkcijas (turpmāk – CSDD) datiem SIA „Armanda Rent" ir transportlīdzekļa *VW Multivan* ar valsts reģistrācijas numuru HK 10 turētāja (*lietas 1.sējuma 305.lapa*). Atbilstoši SIA „Armanda Rent" paskaidrojumiem transportlīdzeklis *VW Multivan* ar valsts reģistrācijas numuru HK 10 laika periodā no 2015.gada 1.janvāra līdz 31.martam nav bijis iznomāts pieteicējai (*lietas 1.sējuma 271.–272.lapa*). 2015.gada 1.martā minētais transportlīdzeklis bija iznomāts SIA „Oleandra".

Atbilstoši CSDD sistēmā esošajai informācijai transportlīdzeklis *Nissan X-Trail* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ pieder /pers. BC/ – SIA „Anno L" pilnvarotās personas /pers. F/ laulātajai (*lietas 1.sējuma 303.lapa*).

[3.19] Atbilstoši pieteicējas PVN deklarācijām pieteicēja 2015.gada martā ir deklarējusi iegādes darījumus par 2015.gada janvāri un februāri tikai ar SIA „Emporioo" un vienu realizācijas darījumu ar *Tony Goetz NV* (*lietas 2.sējuma 2.–3.lapa*). Realizācijas darījumi ar *Metole Ltd* nav deklarēti.

Atbilstoši SIA „Emporioo" PVN deklarācijām SIA „Emporioo" 2015.gada janvārī un februārī ir bijuši iegādes darījumi tikai no SIA „Anno L" un piegādes darījumi tikai pieteicējai (*lietas 2.sējuma 13.–18.lapa*). SIA „Emporioo" vienīgais darbinieks 2015.gada janvārī un februārī ir bijis /pers. E/ (*lietas 2.sējuma 22.–23.lapa*).

Atbilstoši SIA „Anno L" PVN deklarācijām sabiedrībai 2015.gada janvārī un februārī ir bijuši iegādes darījumi tikai ar Polijas uzņēmumu *Sp.z.o.o. Zenitum* un realizācijas darījumi ar SIA „Emporioo" (*lietas 2.sējuma 24.–28.lapa*). SIA „Anno L" vienīgais darbinieks 2015.gada janvārī un februārī ir bijis /pers. F/ (*lietas 2.sējuma 32.–33.lapa*).

[3.20] Tiesa, izvērtējot lietas materiālos esošos SIA „Anno L" un SIA „Emporioo" konta pārskatus (*lietas 2.sējuma 219.–231.lapa*), konstatēja, ka praktiski visa nauda, kas sabiedrībām ieskaitīta norēķinu kontā saistībā ar zelta lietņu piegādi, uzreiz vai nākamajā dienā pilnā apmērā tika pārskaitīta ne tikai tiešajam darījuma ķēdē iesaistītajam tālākajam darījumu partnerim, bet arī citai nesaistītai trešajai personai. Turklāt par saņemtajiem zelta lietņiem saņemtās naudas ievērojamākā daļa tika pārskaitīta tieši darījumu ķēdē neiesaistītām sabiedrībām, savukārt tiešiem darījumu partneriem tika pārskaitītas ievērojami mazākas naudas summas. Tāpat daļa naudas līdzekļu, ko SIA „Anno L" saņēma par zelta lietņiem, tika nekavējoties pārskaitīta uz SIA „Anno L" pilnvarotās personas /pers. F/ personisko kontu.

[3.21] Kā izriet no lietā esošajiem pierādījumiem, pavadzīmēs Nr.AN/2015-017 un Nr.E/2015-02-05 par darījumiem starp SIA „Anno L" un

SIA „Emporioo" un pieteicēju ir konstatējama nesakritība. Proti, SIA „Emporioo" zelta lietni no SIA „Anno L" iegādājās 2015.gada 30.janvārī. Savukārt SIA „Emporioo" minēto zelta lietni tālāk pārdeva pieteicējai 2015.gada 3.februārī, analīzes Proves birojā veiktas 2015.gada 30.janvārī. Minētais ir pretrunā lietā esošajiem sabiedrību pārstāvju paskaidrojumiem, no kuriem izriet, ka zelta lietņi tika realizēti uzreiz, pēc to piegādes Proves birojā un analīžu veikšanas.

Kā izriet no lietā esošajām SIA „Anno L" un SIA „Emporioo" vārdā izrakstītajām pavadzīmēm, tad tās no SIA „Anno L" puses parakstījis /pers. F/. Savukārt, kā izriet no /pers. F/ liecībām tiesai, tad pavadzīmes par preces piegādi viņš neesot parakstījis zelta lietņu nodošanas brīdī, bet gan visas vienā reizē pie lielveikala „Mols". Minētais kopsakarā ar /pers. F/ liecībām par to, kādā veidā notikusi zelta lietņu piegāde uz Proves biroju, liek apšaubīt darījuma īstumu. Vēl jo vairāk, no /pers. F/ liecībām tiesai izriet, ka viņa dalība konkrētajos darījumos ir nejauša un neapzināta. Neskatoties uz to, ka /pers. F/ bija izsniegta pilnvara rīkoties SIA „Anno L" vārdā un no viņa dienestam iepriekš sniegtajiem paskaidrojumiem izriet, ka viņš apzināti ir veicis saimniecisko darbību ar zelta lietņiem, viņš tiesai liecināja, ka neatceras, ka ir bijis nodarbināts SIA „Anno L". No liecībām secināms, ka viņš īsti nezināja, kādu metālu viņš piegādāja uz Proves biroju. Vēl jo vairāk, viņš liecināja, ka ir bijis nodarbināts pie pieteicējas, kas savukārt norāda uz pieteicējas informētību un saistību konkrētajā darījumu ķēdē.

Kā izriet no SIA „Anno L" izrakstītajām pavadzīmēm, tad zelta lietņi SIA „Emporioo" tika izsniegti gan Proves birojā, gan Grants ielā 24-2, Rīgā, kur bija SIA „Anno L" juridiskā adrese. No liecinieka /pers. F/ liecībām izriet, ka viņš zelta lietņiem esot braucis pakaļ uz viņam norādīto vietu, kur tie esot viņam izsniegti no automašīnas. Savukārt, kā izriet no nekustamā īpašuma Grants ielā 24-2, Rīgā īpašnieces sniegtajiem paskaidrojumiem, minētajā adresē SIA „Anno L" nav veikusi saimniecisko darbību. Tādējādi secināms, ka pavadzīmēs norādītā informācija par zelta lietņu saņemšanu SIA „ Anno L" juridiskajā adresē ir nepatiesa.

Vērā ir ņemams apstāklis, ka visām trim sabiedrībām – pieteicējai, SIA „Emporioo" un SIA „Anno L" norēķinu konti, ar kuriem notika norēķini par zelta lietņiem, atradās AS „Reģionālā Investīciju Banka", kas nav viena no vadošajiem banku sektorā. Minētais kopsakarā ar lietas materiāliem norāda uz to, ka sabiedrības ērtības labad reģistrēja norēķinus vienā un tajā pašā bankā.

Par darījumu šaubīgo raksturu liecina visu darījumu ķēdē iesaistīto pušu paskaidrojumi attiecībā uz garantijām un drošumu darījumu īstenošanā. Proti, visas lietā iesaistītās personas uz uzticēšanās pamata lielā daudzumā viena otrai piegādāja zelta lietņus ar pēcapmaksas noteikumiem. Tā kā konkrētajā lietā darījumu priekšmets bija zelta lietņi vairāk nekā miljons *euro* vērtībā, tiesa minētos paskaidrojumus atzīst par nepatiesiem, jo atbildīgs un rūpīgs saimnieks saimnieciskajā darbībā šādi neriskētu.

Tāpat vērā ir ņemams apstāklis, ka SIA „Emporioo" pieteica pieteicējas maksātnespēju 2015.gada 24.martā, bet brīdinājumu pieteicējai nosūtīja 2015.gada 27.februārī. Ņemot vērā minēto, nav saprotams, kādēļ vēl 2015.gada 27.februārī SIA „Emporioo" pieteicējai ir izrakstījusi pavadzīmi 98 849,98 *euro* vērtībā un 2015.gada 2.martā pieteicēja un SIA „Emporioo" ir parakstījušas vienošanās protokolu par saistību dzēšanu, izmantojot investīciju zeltu un atlikušā parāda nomaksu vēlāk (puses nav atrunājušas termiņu, kādā ir dzēšams atlikušais parāds). Tādējādi ir neloģiska SIA „Emoprioo" rīcība drīz vien pēc protokola parakstīšanas iesniegt prasību tiesā. Līdzīgi tajā pašā laikā savstarpēji ir rīkojusies arī SIA „Emporioo" un SIA „Anno L", kā arī SIA „Emporioo" no pieteicējas saņemto investīciju zeltu ir nodevusi tālāk SIA „Anno L", kas savukārt norāda uz pieteicējas, SIA „Emoprioo" un SIA „Anno L" savstarpēji saskaņotām darbībām.

Attiecībā uz zelta lietņu realizācijas darījumiem ir apšaubāma zelta lietņu piegāde *Metole Ltd* un *Tony Goetz NV* tādā veidā, kā to paskaidro pieteicēja. Maz ticams, ka pieteicējas amatpersona /pers. D/ viens pats, izmantojot vieglo automašīnu, lielā daudzumā ir vedis zelta lietņus uz Beļģiju. Kā izriet no lietā esošajām pavadzīmēm, tad vienā braucienā, izmantojot automašīnu *Škoda Octavia*, uz Beļģiju tika pārvesti vairāk nekā 33 kg zelta 1190 505,71 *euro* vērtībā. Nav ticams, ka /pers. D/ bija gatavs riskēt ar šādas vērtības kravu un savu dzīvību, vienatnē šķērsojot vairāku valstu robežas, lai nogādātu zelta lietņus Beļģijā.

Tāpat ir konstatējamas nesakritības saistībā ar pieteicējas 2015.gada 1.martā *Metole Ltd* izrakstīto rēķinu, jo, kā izriet no rēķina, tad prece ir iekrauta pieteicējas juridiskajā adresē un nogādāta Lielbritānijā ar Latvijā reģistrētu automašīnu *VW Multivan* ar valsts reģistrācijas numuru HK 10. Piegādi ir veicis /pers. S/. Kā izriet no tiesas sēdē sniegtajām /pers. D/ liecībām, tad viņš pats ir nogādājis zelta lietņus līdz Beļģijai, kur tos paņēmis /pers. S/, lai tālāk tos nogādātu Lielbritānijā. Tomēr arī šajā gadījumā ir neticami, ka pieteicējas amatpersona būtu viena pati ar automašīnu vedusi vairāk nekā 27 kg zelta lietņu 724 177,68 *euro* vērtībā. Turklāt konkrētais transportlīdzeklis nav bijis iznomāts pieteicējai.

Lietā esošie CMR (2015.gada 13.februāra un 1.marta) par zelta lietņu piegādi *Metole Ltd* ir pretrunā /pers. D/ tiesa sēdē liecinātajam, ka ar automašīnu uz Beļģiju esot braucis divas reizes – viena reize bija, lai piegādātu zelta lietņus *Tony Goetz NV*, bet otrā reize, lai piegādātu zelta lietņus *Metole Ltd*.

Tiesa konstatēja nesakritības pieteicējas 2015.gada 13.februārī *Tony Goetz NV* izrakstītajā rēķinā un CMR Nr.YT-15/02-1 attiecībā uz piegādājamās preces svaru. Turklāt, kā izriet no CMR, krava ir iekrauta 2015.gada 8.februārī un izkrauta galapunktā 2015.gada 9.februārī, bet minētajā CMR ir iekļauta atsauce uz rēķinu, kas tiks izrakstīts vien nākotnē – 2015.gada 13.februārī. Minētais norāda uz dokumentu fiktīvu noformēšanu.

Pārbaudot lietas materiālus, secināms, ka darījumu ķēdē iesaistītās personas savus darījumu partnerus ir atradušas līdzīgos apstākļos, pirms konkrētās saimnieciskās darbības uzsākšanas iepriekš nebija guvušas pieredzi dārgmetālu tirgū, konkrētajā saimnieciskajā darbībā iesaistījās, lai veiktu kaut kādu saimniecisko darbību, kā arī faktiski ir bijuši vienīgie sabiedrību darbinieki. SIA „Anno L" amatpersona *Dzmitry Lakhanski* ir Baltkrievijas pilsonis, par kura atrašanos Latvijas teritorijā nav gūti pierādījumi. Visas iesaistītās puses vieglprātīgi uzticējās viena otrai par to, ka darījumu partneres būs spējīgas pildīt savas saistības. Tāpat no lietas materiāliem izriet, ka nedz SIA „Anno L", nedz SIA „Emporioo" nav bijušas biroja telpas vai telpas, kur glabāt zelta lietņus. Visi darījumi ir notikuši „no rokas – rokā". Kā izriet no Polijas nodokļu administrācijas sniegtās informācijas, arī SIA „Anno L" zelta lietņus iegādājusies no sabiedrības *Sp.z.o.o. Zenitum*, par kuras fiktivitāti ir aizdomas. Savukārt pieteicējas arguments, ka tā daļu zelta lietņu glabājusi birojā, bet daļu Latvijas Pasta bankas seifā, ir noraidāms kā neticams. Ņemot vērā rēķinos un CMR esošo informāciju, pieteicējas rīcībā vienlaicīgi bija jābūt lielam zelta daudzumam. Maz ticams, ka pieteicēja lielu daudzumu zelta lietņu glabātu birojā bez īpašas drošības sistēmas, savukārt attiecībā uz Latvijas Pasta bankas pakalpojumu izmantošanu lietā nav iesniegti pierādījumi.

Lietā ir Proves biroja izsniegtie dokumenti par analīžu veikšanu zelta lietņiem, tomēr, kā izriet no Proves biroja sniegtās informācijas, tehnoloģiski iespējams vienu un to pašu zelta lietni vairākkārtīgi pārkausēt. Kā izriet no Lielbritānijas nodokļu administrācijas sniegtās informācijas, tad pieteicējas *Metole Ltd* realizētie zelta lietņi nekavējoties tika tālāk pārdoti Londonā reģistrētam uzņēmumam *WBAM Ltd*, kurš savukārt tos realizēja Latvijā reģistrētam uzņēmumam SIA „Hightex". Realizējot preci pāri robežai Eiropas Savienības iekšējā tirgū tiek piemērota PVN likme 0 % apmērā. Konkrētajā lietā, izvērtējot visus lietas materiālus kopsakarā, secināms, ka tika izveidota darījumu ķēde fiskālu labumu gūšanai, turklāt visai ticami, ka pieteicēja iegādājās un tālāk realizēja zelta lietņus, kas vairākkārtīgi tika pārkausēti un nonāca pieteicējas rīcībā.

Par darījumu fiktivitāti liecina arī lietas materiālos esošās SIA „Emporioo" un SIA „Anno L" kontu izdrukas, no kurām ir redzams, kā tika izmantoti naudas līdzekļi, kas bija iegūti zelta lietņu pārdošanas rezultātā.

[3.22] Tiesa, izvērtējot iepriekš minēto kopsakarā ar atzina, ka pieteicēja zināja, ka tā iesaistās darījumos ar mērķi pretlikumīgi gūt fiskālus labumus.

Tādējādi, pamatojoties uz Pievienotās vērtības nodokļa likuma 92.panta pirmās daļas 1.punktu un ceturto daļu, dienests pamatoti pieteicējai ir

samazinājis no budžeta atmaksājamo PVN par 431 454,97 *euro* un PVN par 2015.gada martu deklarēto kopējo un ar PVN 0 % likmi apliekamo darījumu vērtību par 2099 112,47 *euro*.

Tāpat tiesa atzina, ka dienests pamatoti pieteicējai aprēķināja budžetā maksājamo soda naudu 64 718,25 *euro* apmērā.

[4] Par Administratīvās rajona tiesas spriedumu pieteicēja iesniedza apelācijas sūdzību, kurā atsaucas uz pieteikumā minēto un papildus norāda šādus apsvērumus.

[4.1] Pieteicēja sniedza detalizēto faktisko apstākļu izklāstu darījumos ar *Tony Goetz NV*, argumentējot, ka tas ir viens no lielākajiem dārgmetālu uzpircējiem Eiropā, uzņēmuma gada apgrozījums pārsniedz vairākus miljardus *euro*, līdz ar to šāda līmeņa uzņēmums neriskētu ar savu reputāciju, lai piedalītos PVN izkrāpšanas shēmā, kuras fiskālais ieguvums ir salīdzinoši nenozīmīgs ar uzņēmuma kopējo apgrozījumu.

Beļģijas nodokļu administrācija apstiprināja, ka *Tony Goetz NV* iegādājies zelta lietņus no pieteicējas, norādot arī konkrētus darījumu apliecinošus dokumentus – ražošanas pasūtījumu un iegādes dokumentus.

[4.2] Pieteicēja sniedza detalizētu faktisko apstākļu izklāstu darījumos ar *Metole Ltd* un uzskata, ka tiesas sēdē jānopratina minētā uzņēmuma amatpersona /pers. Z/ un /pers. S/, kurš faktiski piegādāja zeltu *Metole Ltd*.

[4.3] Pieteicēja nepiekrīt tiesas secinājumiem par darījumiem ar SIA „Emporioo". Tiesas konstatētajām pretrunām starp liecinieku liecībām un citiem pierādījumiem lietā nav nozīmes, jo zelta lietnis, kura pārdošana dokumentēta ar pavadzīmēm Nr.AN/2015-017 un Nr.E/2015-02-05, ir tikai viens no vairāk nekā 40 pārdošanas darījumiem, kas notikuši uzņēmumu starpā. Ievērojot šo darījumu vienveidību un to, ka regulāri tika tirgoti tikai zelta lietņi, liecinieku nespējai atsaukt atmiņā detaļas par šo darījumu nav izšķirošas nozīmes.

Ja tiesa konstatēja, ka lieciniekisniedz informāciju, kas nesaskan ar lietā esošiem dokumentāriem pierādījumiem, tiesai bija jādod lieciniekiem iespēja to izskaidrot.

[4.4] Pirmās instances tiesa nav izvērtējusi liecinieka /pers. E/ 2015.gada 24.septembra paskaidrojumu dienestam.

[4.5] Pavadzīmēs norādītajai informācijai par preču izsniegšanu SIA „Anno L" juridiskajā adresē nav nozīmes konkrētajā lietā, jo atsevišķās pavadzīmēs norādītais, ka SIA „Anno L" ir izsniegusi un SIA „Emporioo" preci saņēmis juridiskajā adresē, nav patiesība.

[4.6] Pieteicēja veica darījumus tikai ar SIA „Emporioo" un nebija informēta par uzņēmumu, no kura SIA „Emporioo" iegādājās zelta lietņus. Tādēļ pieteicēja nevarēja zināt un arī ietekmēt to, no kā SIA „Emprioo" iegādājas preci, kā arī to, kā SIA „Emporioo" vai tās piegādātāji kārto grāmatvedību un kādu informāciju norāda attaisnojuma dokumentos.

[4.7] Tiesa ir nepareizi novērtējusi liecinieka /pers. F/ liecības. /pers. F/ tiesas sēdē liecināja, ka bijis pieteicējas darba ņēmējs, kaut gan tam nav apstiprinājumu, tomēr, kad vēlāk tiesas sēdē /pers. F/ atzina, ka ir kļūdījies, pirmās instances tiesa to nav ņēmusi vērā. Tāpat tiesas sēdēs nav gūts apstiprinājums tam, ka /pers. F/ un pieteicējas amatpersona /pers. D/ būtu savstarpēji pazīstami.

[4.8] Pieteicēja nepiekrīt tiesas secinājumam, ka SIA „Anno L" ir fiktīvs uzņēmums, jo tā valdes loceklis /pers. AG/ nekad nav bijis Latvijā. /pers. AG/ ir bijis Latvijā, jo viņš, atrodoties Latvijā, parakstīja 2014.gada 1.oktobra pieteikumu Uzņēmumu reģistram par SIA „Anno L" izmaiņām valdes sastāvā un pamatkapitāla palielināšanu.

[5] Rakstveida paskaidrojumā dienests apelācijas sūdzību neatzīst, bet piekrīt Administratīvās rajona tiesas sprieduma motīviem.

[6] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 304.panta pirmajai daļai apelācijas instances tiesa administratīvo lietu izskata rakstveida procesā.

Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka šajā gadījumā nepastāv objektīva nepieciešamība, lai noteiktu lietas izskatīšanu mutvārdu procesā. Lietas apstākļu objektīvai noskaidrošanai nav nepieciešams rīkot tiesas sēdi, jo no lietā esošajiem dokumentiem ir iespējams gūt pilnīgu priekšstatu par izskatāmo jautājumu. Lietā esošie pierādījumi ir pietiekami, kā arī procesa dalībnieki ir īstenojuši savas procesuālās tiesības sniegt savus paskaidrojumus par lietas apstākļiem. Tā kā procesa dalībnieki ir snieguši savu viedokli, kā arī lietas materiāli ir pietiekami, lietas izskatīšana mutvārdu procesā nav lietderīga.

Liecinieka /pers. S/ nopratināšanai apgabaltiesa rīkoja tiesas sēdi procesuālo darbību veikšanai.

Motīvu daļa

[7] Kā atzīts Augstākās tiesas judikatūrā, lietu patieso norises gaitu raksturo ne tik daudz tiesību normās vai darījuma dokumentos obligāti paredzētie pienākumi, bet gan pazīmes par pieteicējas iesaisti pievienotās vērtības nodokļa sistēmas ļaunprātīgā izmantošanā (*Augstākās tiesas 2017.gada 10.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-158/2017 9.punkts*). Minētā atziņa tika ņemta vērā, pārbaudot lietas faktisko apstākļus.

[8] Izvērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka Administratīvās rajona tiesas spriedumā ietvertais pamatojums kopumā ir pareizs.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu, apgabaltiesa pievienojas Administratīvās rajona tiesas sprieduma motivācijai un to neatkārto.

[9] Izskatāmajā gadījumā dienests konstatējis, ka atbilstoši pieteicējas, SIA „Emporioo" un SIA „Anno L" PVN deklarācijās norādītajiem darījumiem zelta lietņu piegādi Latvijā veica Polijas uzņēmums *Sp.z.o.o. Zenitum*, kuru kā vienīgo piegādātāju auditējamā periodā deklarēja SIA „Anno L" (*lietas 2.sējuma 24.–33.lapa*). Taču dienests auditā no Polijas nodokļu administrācijas sniegtās informācijas noskaidrojis, ka ar minēto uzņēmumu neizdevās nodibināt kontaktu, uzņēmums neatbilda uz pavēstēm, ir noskaidrots, ka uzņēmuma mītne ir reģistrēta virtuālā biroja adresē, kurā atrodas cits Polijas uzņēmums, nosūtītas pavēstes saņēma adresāts – grāmatvedības biroja darbinieks, bet nenodeva *Sp.z.o.o. Zenitum* dokumentus un grāmatvedības reģistrus. Polijas nodokļu administrācija rezumēja, ka iestādes rīcībā nav dokumentu, uz kuru pamata būtu iespējams apstiprināt vai noliegt Polijas uzņēmuma veiktos darījumus (*lietas 1.sējuma 261.lapa*).

SIA „Anno L" vienīgais reģistrētais darbinieks /pers. F/ 2015.gada 24.septembrī apstiprinājis dienestam, ka ar Polijas pārstāvi kontaktējies telefoniski, telefonu ar numuru izsniedza Polijas pārstāvis, ko pēc darījumiem /pers. F/ atdevis viņiem atpakaļ. Ņemot vērā preces vērtību, bija nepieciešams saglabāt slepenību, pirms piegādes sazinājies, kad un cikos piegāde notiks. 2015.gada janvārī piegādes notika 10 dienas – 17 pavadzīmes, 2015.gada februārī – 15 dienas – 28 pavadzīmes, vienā dienā tika piegādāti 1–3 lietņi (*lietas 1.sējuma 256.lapa*).

[10] Apgabaltiesa, izvērtējot dienesta lēmuma pamatojumu, atzīst par pamatotu dienesta secinājumu, ka SIA „Anno L" darījumi ar Polijas uzņēmumu *Sp.z.o.o. Zenitum* nav notikuši. Polijas nodokļu administrācijas sniegtā informācija apstiprina šaubas par Polijā reģistrētā komersanta *Sp.z.o.o. Zenitum* reālas saimnieciskās darbības veikšanu Polijā, tā liecina par komersanta formālu reģistrāciju dalībvalstī, līdz ar to secināms, ka nav

identificējama strīda preču izcelsme.

Savukārt SIA „Anno L" vārdā noformētajās 2015.gada 19., 20., 21., 22., 23., 29., 30.janvāra, 2., 3., 24., 26., 27.februāra pavadzīmēs par zelta lietņu piegādi SIA „Emporioo" kā preces izsniegšanas un saņemšanas adrese norādīta Grants ielā 24-2, Rīgā, t.i., bez pārvietošanas. 2015.gada 26., 27., 28.janvāra, 4., 5., 6., 16., 17., 18., 19., 20., 23., 25.februāra pavadzīmēs kā preces izsniegšanas adrese norādīta Grants ielā 24-2, Rīgā, bet saņemšanas adrese - Teātra ielā 9, Rīgā (*lietas 1.sējuma 217.–238.lapa*). Kā pārvadātājs norādīta SIA „Anno L", transportlīdzeklis *Nissan X-Trail* ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/.

Adresē Grants ielā 24-2, Rīgā reģistrēta SIA „Anno L" juridiskā adrese kopš 2014.gada 22.septembra, taču struktūrvienības dienestā nav reģistrētas.

Dienests noskaidrojis, ka nekustamā īpašuma Grants iela 24-2, Rīgā īpašniece /pers. BH/ neiznomāja juridisko adresi uzņēmuma SIA „Anno L" dibinātājai un savai kaimiņienei Annai (uzņēmuma dibinātāja /pers. AU/), bet noslēdza mutisku līgumu, ka ļauj reģistrēt juridisko adresi tikai korespondences saņemšanai, nevis saimnieciskās darbības veikšanai īpašumā. Rakstisks līgums nebija noslēgts, un atlīdzība nav saņemta. /pers. BH/ informēja, ka uzņēmums SIA „Anno L" pārrakstīts jauniem īpašniekiem, kuri nav pazīstami, tāpēc nevar sniegt paskaidrojumu par SIA „Anno L" darījumiem (*lietas 1.sējuma 266.lapas reverss*).

No minētā dienests pamatoti konstatējis, ka SIA „Anno L" saimniecisko darbību Grants ielā 24-2, Rīgā neveica, un lietā nav konstatējama SIA „Anno L" faktiskā saimnieciskās darbības veikšanas vieta, tādējādi secināms, ka minētajā adresē SIA „Anno L" nevarēja izsniegt un SIA „Emporioo" saņemt preces.

Ievērojot, ka SIA „Anno L" saimnieciskās darbības veikšanas vietu Proves birojā reģistrēja 2015.gada 27.janvārī (*lietas 1.sējuma 207.lapa*), dienests pamatoti atzina, ka SIA „Anno L" 2015.gada 19., 20., 21., 22., 23., 26.janvārī tiesiski nevarēja nodarboties ar dārgmetālu tirdzniecību.

Tāpat dienests pamatoti atzina, ka lietā noskaidrotie apstākļi liecina par saskaņotām darbībām dokumentu noformēšanā. Lietā no objektīvi pārbaudāmiem apstākļiem nav iespējams gūt skaidru un patiesu priekšstatu par faktisko darījumu norisi un preču izcelsmi. Tātad darījuma ķēdē iesaistītā SIA „Anno L" nav piegādājusi preces SIA „Emporioo", jo nav saņēmusi preci no Polijas uzņēmuma *Sp.z.o.o. Zenitum*, savukārt SIA „Emporioo" nav piegādājusi preces pieteicējai. Tādējādi secināms, ka norādītajā darījumu ķēdē precēm nav izcelsmes (nav identificējams to faktiskais piegādātājs), līdz ar to minētais ļauj secināt par formālu dokumentu noformēšanu, kā arī ir pamats atzīt, ka pieteicēja piegādēs ārvalstu uzņēmumiem *Metole Ltd* un *Tony Goetz NV*, ja tādas ir notikušas, tika izmantots nenoskaidrojamas izcelsmes dārgmetāls. Tas nozīmē, ka arī Beļģijas nodokļu administrācijas apstiprinājumam, ka *Tony Goetz NV* ir iegādājies zelta lietņus no pieteicējas, nav nozīmes, jo nav iespējams noskaidrot, kādas izcelsmes dārgmetālu pieteicēja ir piegādājusi minētajam Beļģijas uzņēmumam. Kā tika pierādīts konkrētajā lietā, tas nebija dārgmetāls, ko pieteicēja it kā iegādājās no SIA „Emporioo", citus dārgmetāla piegādātājus pieteicēja auditētajā periodā nav deklarējusi.

Kaut gan pieteicējas apelācijas sūdzībā norādīts uz atsevišķiem apsvērumiem, kuru dēļ pieteicēja uzskata pirmās instances tiesas sniegto pierādījumu vērtējumu par neatbilstošu, tomēr lietā savākto ziņu kopums ir pamats secinājumam par pieteicējas iesaisti pievienotās vērtības nodokļa sistēmas ļaunprātīgā izmantošanā, līdz ar to nav nozīmes katru pieteicējas argumentu vērtēt atsevišķi, atrauti no konteksta. Visi lietas apstākļi vērtējami kopumā.

[11] Pieteicēja pārmet pirmās instances tiesai to, ka gadījumā, ja tiesa konstatēja, ka liecinieki ir snieguši informāciju, kas nesaskan ar lietas materiālos esošiem dokumentāriem pierādījumiem, tad lieciniekiem bija jādod iespēja to izskaidrot. Apgabaltiesa nepiekrīt šādam pārmetumam, jo pirmās instances tiesa ir uzdevusi konkrētus jautājumus par lietā būtiskiem apstākļiem, kā arī ir devusi lieciniekiem pienācīgu iespēju sniegt liecību par visiem apstākļiem, kas lieciniekiem ir zināmi.

Pieteicēja argumentē, ka pirmās instances tiesa nav izvērtējusi liecinieka /pers. E/ 2015.gada 24.septembrī dienestam sniegto paskaidrojumu (lietas *1.sējuma 300.lappuse*). Apgabaltiesa uzskata, ka tiesai, sagatavojot nolēmumu, jāizvērtē visi lietā esošie pierādījumi, taču tai nav obligāts pienākums rakstiski atrunāt katru lietā esošo dokumentu. Apgabaltiesa konstatē, ka pieteicējas minētais /pers. E/ 2015.gada 24.septembra paskaidrojums dienestam iesniegts elektroniski, nevis dienesta telpās, līdz ar to tas uzskatāms par paskaidrojumu, kurš būtu atzīstams par pierādījumu tikai tad, ja to apstiprinātu citi pārbaudīti un novērtēti pierādījumi (Administratīvā procesa likuma 161.panta pirmā daļa). Pirmās instances tiesa minēto personu kā liecinieku nopratināja 2017.gada 17.janvāra tiesas sēdē (*lietas 2.sējuma 172.–181.lapa*), vērtējot saņemtās ziņas par faktiem kopumā, nevis katru atsevišķi.

Turklāt secināms, ka apelācijas sūdzības papildinājumos pieteicējas pārstāve izklāstīja savu subjektīvo redzējumu par pieteicējas noformēto darījumu gaitu, selektīvi izvēloties lietā esošos atsevišķus pierādījumus un sniedzot tiem subjektīvu vērtējumu, taču, ievērojot, ka pieteicējas pārstāve pati šajos darījumos nav piedalījusies, pieteicējas pārstāves izklāstītajai notikumu gaitai nav objektīva pamatojuma un tas nav ticams.

[12] /pers. S/ apgabaltiesas sēdē liecināja, ka ar transportlīdzekli vienpersoniski vedis vairākus kilogramus dārgmetālu *Metole Ltd*, jo vēlējies palīdzēt /pers. Z/, *Metole Ltd* amatpersonai, kurš 2015.gada sākumā bijis liecinieka māsas tuvs draugs, bet pašreiz ir arī liecinieka māsas laulātais. Liecinot par dārgmetālu piegādes apstākļiem, apstiprināja, ka bija vairāk par desmit dārgmetālu piegādēm, katra piegāde ilga aptuveni pusotru diennakti, par katru piegādi lieciniekam tika maksāts no 100 līdz 600 mārciņām, transportlīdzekļus piegādēm lecinieks ir nomājis, preci vedis viens pats bez pārinieka, arī bez pilnvaras, dārgmetālus bija uzrādījis arī Lielbritānijas muitas iestādēm, kuras lieciniekam nezināmu apstākļu dēļ atzīmes pavaddokumentos neierakstīja.

Izvērtējot nopratinātā liecinieka /pers. S/ liecības kopsakarā ar pieteicējas apgalvojumiem, ka dārgmetālu piegādei *Metole Ltd* tā bija izmantojusi liecinieka pakalpojumus, apgabaltiesa nepiešķir ticamību liecinieka stāstītajam par dārgmetālu piegādes apstākļiem *Metole Ltd*, jo tam, izņemot liecinieka apgalvoto, nav neviena cita pierādījuma, arī liecinieka izklāstītā piegādes norise nav ticama, jo parastai komercpraksei neatbilst situācija, ka prece pārvadātājam – fiziskai personai – tiek izsniegta bez attiecīgas pilnvaras, prece vairāku tūkstošu eiro vērtībā tiek pārvadāta tranzītā bez šofera atpūtai paredzētā pārtraukuma, neizmantojot viesnīcas pakalpojumu vai pārinieku, lai dotu iespēju autovadītājam atjaunot fiziskos spēkus tik ievērojami garā braucienā. Ievērojot, ka *Metole Ltd* amatpersona ir liecinieka svainis, secināms, ka sniegto liecību saturu varēja ietekmēt arī šis apstāklis, kas ir pamats /pers. S/ sniegto liecību vērtēt kā neobjektīvu.

[13] Izvērtējot pārējo pieteicējas apelācijas sūdzības argumentus, norādāms turpmākais.

[14] Pieteicēja apelācijas sūdzības papildinājumos apgalvo, ka zelta lietņus *Tony Goetz NV* transportēja no Rīgas uz Briseli ar lidmašīnu, reiss Nr.FR 8085 (*lietas 3.sējuma 110.lapa*).

Apgabaltiesa, izvērtējot šo argumentu, konstatē, ka lietas materiālos nav neviena pierādījuma tam, ka šāda piegāde būtu notikusi. Lietā iesniegtās biļetes par to, ka fiziska persona ir lidojusi uz Briseli, šādu faktu neapstiprina. Turklāt, kā izriet no Rīgas lidostas mājaslapā sniegtās informācijas, ceļojot pa ES valstīm, iepirkumu un līdzi vesto preču pārvietošanai nav ierobežojumu — ar noteikumu, ka preces paredzētas personīgai lietošanai, nevis

pārdošanai (*http://www.riga-airport.com*). Tas nozīmē, ka fiziska persona, lidojot ar pasažieru reisu, tiesiski nevarēja pārvietot juridiskai personai piederošos zelta lietņus kā personīgai lietošanai paredzētu preci, līdz ar to ar hipotētiskām (nepierādītām) personas iespējami prettiesiski veiktām darbībām nav iespējams pamatot darījumu tiesiskumu.

[15] Pieteicēja apelācijas sūdzības papildinājumos, aprakstot pieteicējas darījumu apstākļus, argumentē, ka samaksa par 2015.gada 13.februāra piegādi Beļģijas uzņēmumam *Tony Goetz NV* veikta divējādi – pārstrādājot zelta lietni investīciju zeltā 87 225 *euro* apmērā, savukārt atlikušo summu – 12 219,27 *euro* pārskaitot uz pieteicējas kontu 2015.gada 16.februārī. Apgabaltiesa 2018.gada 19.februāra tiesas sēdē lūdza pieteicējas pārstāvei paskaidrot, vai jēdziens *samaksāt, pārstrādājot investīciju zeltā,* nozīmē to, ka pieteicēja vēlāk no minētā Beļģijas uzņēmuma zeltu saņēma atpakaļ. Pieteicējas pārstāve bija apņēmusies sniegt rakstveida paskaidrojumu par šo apstākli, taču solīto neizpildīja un paskaidrojumu nesniedza, līdz ar to lietā nav noskaidrojams, vai minētais darījums ir bijis noformēts kā preču piegādes darījums vai tomēr kā pakalpojuma darījums – zelta lietņu pārstrāde investīciju zeltā un tā nogādāšana pieteicējai.

[16] Apgabaltiesa nepiekrīt pieteicējas argumentam, ka pavadzīmēs norādītajai informācijai par preču izsniegšanu SIA „Anno L" juridiskajā adresē nav nozīme konkrētajā lietā.

Atbilstoši likuma „Par grāmatvedību" 2. un 7.panta nosacījumiem grāmatvedības attaisnojuma dokumentam jāatbilst faktiski notikušam darījumam un jāsniedz patiesa, salīdzināma, savlaicīga, nozīmīga, saprotama un pilnīga informācija par darījuma apstākļiem, grāmatvedības reģistros nedrīkst izdarīt ierakstus, kuri nav pamatoti ar attaisnojuma dokumentu.

Nenorādot nodokļa rēķinā patiesos darījuma apstākļus, tostarp arī preču izsniegšanas vietu, nav iespējams konstatēt katra saimnieciskā darījuma sākumu un izsekot tā norisei, kas ir patstāvīgs pamats apšaubīt noformēto darījumu kā patiesi notikušu.

[17] Saistībā ar pieteicējas maksātnespējas pieteikšanas apstākļiem papildus norādams turpmākais. Kā izriet no Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2015.gada 14.aprīļa sprieduma, ar kuru pasludināts pieteicējas maksātnespējas process, pamatojuma, SIA „Emporioo" 2015.gada 27.februārī pret parakstu izsniedza pieteicējai brīdinājumu par maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanu, jo pieteicēja nav norēķinājusies ar SIA „Emporioo" par 2015.gada 27.janvārī noformēto zelta lietņu piegādi (*lietas 1.sējuma 116.lapa*). Tajā pašā laikā 2015.gada 27.februārī SIA „Emporioo" pieteicējai izrakstīja pavadzīmi Nr.E/2015-02-28 (*lietas 1.sējuma 150.lapa*) par zelta lietņu piegādi 98 849,98 *euro* vērtībā.

Ievērojot, ka ar maksātnespējas procesa ierosināšanu faktiski tiek apgrūtināta parādu atmaksa kreditoriem, ja parādniekam nav aktīvu, kurus būtu iespējams realizēt, lai segtu parādsaistības, maksātnespējas pieteikšana ir maz efektīvs līdzeklis iespējamo parādu atgūšanā. Ievērojot, ka pieteicējas pašas aktīvi 2014.gadā nedaudz pārsniedza 2000 *euro* (minētais fakts konstatējams no 2014.gada bilances, kas publiski pieejams Uzņēmumu reģistrā), un SIA „Emporioo" jau pēc nokavētā samaksas termiņa noformēja vēl vienu nodokļu rēķinu par zelta lietņu piegādi pieteicējai par summu, kas vairākkārt pārsniedza pieteicējas pašas kapitālu, secināms, ka SIA „Emporioo" rīcība, piesakot pieteicējas maksātnespēju 2015.gada 26.martā, notikusi pieteicējas labā, lai sniegtu pieteicējai iespēju nodrošināties pret iespējamiem dienesta prasījumiem nodokļu jomā un citu kreditoru prasījumiem. Tas izriet no Maksātnespējas likuma 63.panta ceturtajā daļā noteiktā, ka tiesas spriedums, ar kuru tiek pasludināts juridiskās personas maksātnespējas process, ir pamats tiesvedības apturēšanai mantiska rakstura prasībās, kas ierosinātas pret parādnieku. Ievērojot, ka Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas spriedums, ar kuru pasludināts pieteicējas maksātnespējas process, tika pasludināts 2015.gada 14.aprīlī, pēc minētā datuma kreditoriem tika liegta iespēja izvirzīt mantiskā rakstura prasības par pieteicējas darījumiem 2015.gada pirmajā ceturksnī.

[18] Izvērtējot apelācijas sūdzības argumentu par to, ka tiesa ir nepareizi novērtējusi liecinieka /pers. F/ liecības, norādāms, ka minētās liecības kā pierādījums lietā tika vērtētas kopsakarā ar visiem lietas apstākļiem. Ievērojot, ka /pers. F/ sākotnēji tiesas sēdē liecināja, ka bijis pieteicējas darba ņēmējs, tomēr vēlāk tiesas sēdē /pers. F/ atzina, ka ir kļūdījies, pirmās instances tiesa pamatoti šo faktu nevērtēja par sliktu pieteicējai.

[19] Pārbaudot dienesta lēmuma pamatojumu daļā, ar kuru pieteicējai tika samazināta 2015.gada martā deklarētā kopējā un ar PVN 0 procentu likmi apliekamo darījumu vērtība par 2099 112,47 *euro* apmērā, norādāms turpmākais.Pievienotās vērtības nodokļa likuma 5.panta pirmā daļa noteic, ka preču piegāde (tai skaitā preču piegāde Eiropas Savienības teritorijā) par atlīdzību ir ar nodokli apliekamie darījumi. Savukārt minētā likuma 41.panta pirmās daļas 3.punktā ir paredzēts, PVN likmi 0 procentu apmērā piemēro, ja ir izpildījušies cita starpā arī minētā likuma 43.panta ceturtajā daļā minētie nosacījumi: 1) preču transporta pavaddokumentos un nodokļa rēķinā norādītais preču saņēmējs ir uzrādījis preču piegādātājam darījuma brīdī derīgu citas dalībvalsts nodokļa maksātāja reģistrācijas numuru; 2) preces ir nosūtītas vai transportētas no iekšzemes uz galamērķi citā dalībvalstī, un to apliecina preču piegādātāja rīcībā esošie preču transporta pavaddokumenti.

Ievērojot, ka lietā apstiprinās, ka pieteicēja piedalījusies dokumentu noformēšanā par faktiski nenotikušajiem darījumiem ar mērķi gūt fiskālas priekšrocības, un deklarētajām preču iegādēm *Metole Ltd* un *Toney Goetz N V* ir bijis krāpniecisks raksturs, pieteicējai pamatoti tika samazināta 2015.gada martā deklarētā kopējā un ar PVN 0 procentu likmi apliekamo darījumu vērtība par 2099 112,47 *euro* apmērā.

[20] Administratīvo tiesu judikatūrā nostiprināta atziņa, ka, vērtējot lēmumu daļā par soda naudas noteikšanu, ir svarīgi konstatēt, vai soda nauda uzlikta saskaņā ar likumu un vai soda naudas uzlikšana sasniedz noteiktu mērķi.

Kā atzīts administratīvo tiesu praksē, soda naudas mērķis ir panākt, lai nodokļu maksātāji pildītu savus pienākumus nodokļu jomā, kā arī sodīt pārkāpējus. Tādējādi soda naudas ir paredzētas kā līdzeklis, kas nodrošina, lai valsts atbilstoši attiecīgajiem likumiem saņemtu nodokļus (*Augstākās tiesas 2006.gada 7.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-410 9.2.–9.4.apakšpunkts*).

Apgabaltiesa atzīst, ka izskatāmajā gadījumā pieteicēja nepamatoti atskaitīja priekšnodokli par faktiski nenotikušiem darījumiem, un šāda rīcība rada budžetā maksājamās nodokļu summas nepamatotu samazinājumu, tādējādi nodokļu maksātājs nepilda savu pienākumu un valsts nesaņem nodokli. Apgabaltiesa nekonstatē soda naudas nesamērību ar pieteicējas pieļauto tiesību normu neievērošanu, kā arī to, ka, nosakot soda naudu, pret pieteicēju būtu pieļauta atšķirīga attieksme salīdzinājumā ar citiem nodokļu maksātājiem lietās ar līdzīgiem apstākļiem. Ievērojot minēto, soda naudas piemērošana konkrētajā gadījumā ir tiesiska un pamatota.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

noraidīt maksātnespējīgās sabiedrības ar ierobežotu atbildību „York Global" pieteikumu par Valsts ieņēmumu dienesta 2016.gada 25.aprīļa lēmuma Nr.30.2-22.8/2927 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnese referente I.Kaļiņina

Tiesnese M.Osmane

Tiesnese R.Paegle